

[Ministeren for nordiske anliggender.]

skab af De europæiske Fællesskaber sammen med Storbritannien“, og hvori der udtryktes forventning om, at „også de øvrige skandinaviske lande løser deres samarbejdsforhold med De europæiske Fællesskaber“. I overensstemmelse hermed fornyede den tidligere regering Danmarks ansøgning om medlemskab, og den ansøgning opretholdes uændret.

I december 1967 blev det imidlertid klart, at fællesmarkedslandene ikke kunne nå til enighed om at åbne forhandlinger om en udvidelse. Regeringen tog da i februar 1968 initiativet til en udbygning af det nordiske økonomiske samarbejde. Baggrunden var et ønske om at udnytte den indtrufne stagnation i de europæiske integrationsbestrebelse til at styrke de nordiske landes økonomi og lette deres deltagelse til sin tid i et bredere europæisk samarbejde.

Regeringens initiativ og de nordiske statsministres beslutning på deres møde i København i april 1968 fik tilslutning af folketinget i en dagsorden af 15. maj 1968, hvorefter tinget (Folketingstidende 1967-68, 2. samling, sp. 3025) — jeg beder om at måtte citere:

„ . . . opfordrer regeringen til at styrke bestræbelserne for et vidtgående og dynamisk nordisk økonomisk samarbejde, der naturligt tager sit udgangspunkt i en fælles nordisk politisk beslutning om dannelsen af et nordisk økonomisk fællesskab med en bred europæisk løsning som endemål.“

De siden da stedfundne forhandlinger herom har nu ført til et sådant resultat, at der synes grundlag for at træffe afgørende politiske beslutninger i den nærmeste fremtid. Samtidig har de seneste måneders udvikling inden for De europæiske Fællesskaber, herunder ikke mindst beslutningerne på topmødet i Haag i december, skabt nye muligheder for en snarlig optagelse af forhandlinger om en udvidelse af fællesmarkedet som forudset i Romtraktaten. Vi står således nu i en situation, der rummer større muligheder for at virkeliggøre Danmarks markedspolitiske målsætning end tidligere, og der knytter sig derfor en særlig interesse til de beslutninger, som folketinget står over for at skulle træffe på det markedspolitiske område.

Inden jeg går over til at redegøre for Danmarks muligheder i den nuværende situation, skal jeg omtale udviklingen inden for fællesmarkedet og sige lidt om EFTA og dernæst om de nordiske forhandlinger.

Først fællesmarkedet. I det forløbne år er udbygningen af fællesmarkedet gået videre i et hurtigere tempo end i de nærmest foregående år. Overgangsperioden er som forudset i Romtraktaten udløbet med udgangen af 1969. Samtidig står fællesmarkedet over for væsentlige opgaver i forbindelse med skabelsen af den økonomiske union, der skal konsolidere de resultater, der er nået gennem toldunionen, nemlig den frie bevægelighed for varer, arbejdskraft og kapital samt den fælles landbrugspolitik.

I de første måneder af 1969 var udviklingen inden for fællesmarkedet fortsat præget af uenighed mellem Frankrig og de øvrige medlemslande om udvidelse af fællesmarkedets medlemskreds. Men den franske præsidents tilbagetræden i april måned skabte nye forventninger om en udvikling på dette område. Det franske og senere det tyske valg medførte imidlertid, at det gennem flere måneder ikke var muligt for de seks at træffe vidtgående beslutninger. Til gengæld er det i årets sidste måneder lykkedes at løse en række vanskelige udestående problemer. Den franske devaluering og den tyske revaluering skabte vanskeligheder for den fælles landbrugspolitik, vanskeligheder, som viste, at samarbejdet med hensyn til den økonomiske politik ikke var fulgt tilstrækkeligt med det vidtgående landbrugssamarbejde. Alle medlemsstaterne har erkendt, at fællesmarkedets nuværende integrationsniveau medfører, at økonomiske udsving i et land uundgåeligt får betydelige virkninger for de øvrige lande. På den baggrund vedtog ministerrådet i juli måned en principbeslutning, som skal føre til en koordinering af landenes økonomiske politik. Endvidere enedes man ved den lejlighed i princippet om et monetært støttesystem.

Som et første skridt i retning mod et bredere europæisk samarbejde indbød fællesmarkedet EFTA-landene til drøftelser om en europæisk patentkonvention. Senere på året indbød man en række europæiske lande, herunder Danmark, til drøftelse af konkrete projekter inden for den avancerede teknologiske forskning. Fra dansk side